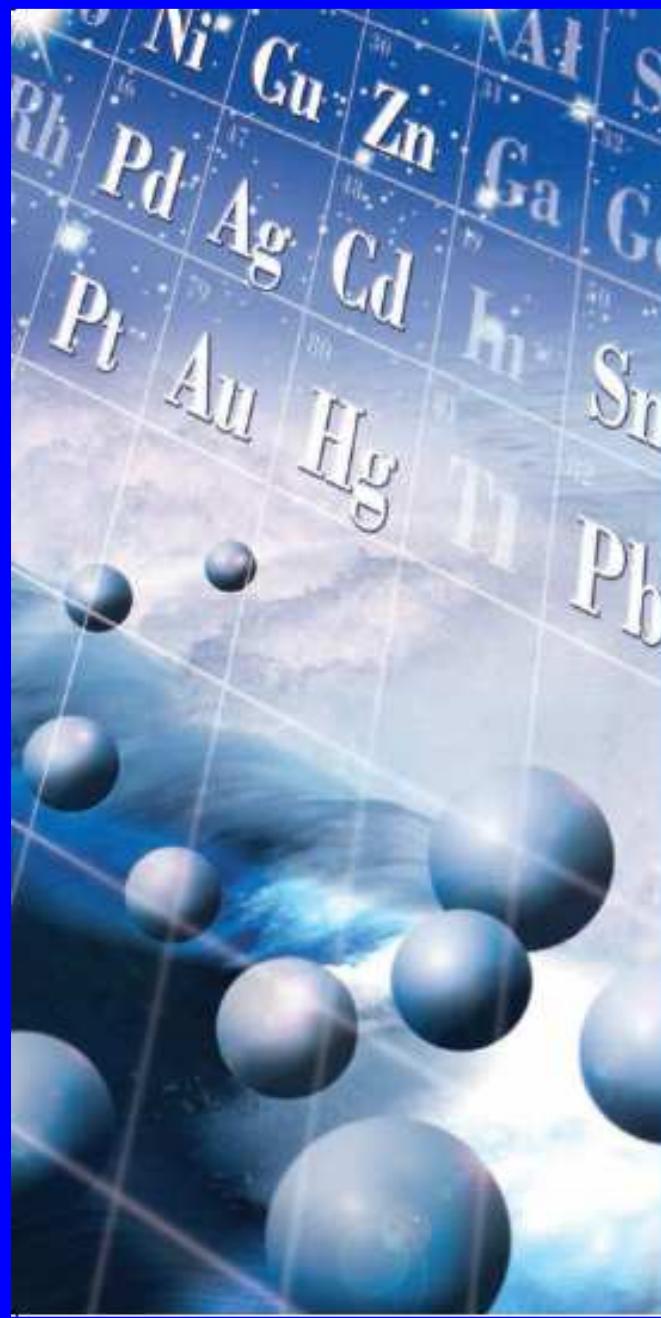

METALSORB™

*Agent de chelatizare al
metalelor grele*

SNF FLOERGER®

M E T A L S O R B™

Agenti de chelatizare

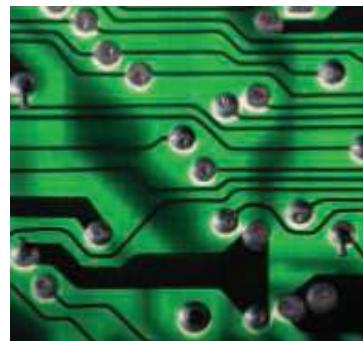
1. PREZENTARE

In timpul ultimelor cateva decade, legislatia mondiala a instituit reglementari care sa protejeze mediul inconjurator fata de diversi poluantri, inclusiv metale grele. Metalele grele sunt prezente in toate tipurile de efluenti si de gaze de cos. Toxicitatea acuta a acestora la doze foarte scazute si tendinta lor de a se acumula in organismele vii explica nevoia in crestere pentru indepartarea metalelor grele din efluenti, precum si inasprirea reglementarilor de mediu in intreaga lume.

Procedeele de tratare industriala care pot duce la limitele scazute impuse de legislatie sunt precipitarea chimica, schimbul ionic, adsorbtia, electroliza si cateva tipuri de filtrare.

METALSORB™ este o gama de produse pe baza de precipitanti chimici cu sulf, care permit sa se atinga cu usurinta limitele scazute impuse pentru metale grele.

2. PRINCIPALELE SURSE DE METALE GRELE

Numarul, tipul si concentratia metalelor grele care se gasesc in apa variaza in functie de sursa efluentilor. Pot fi distinse doua situatii principale :

A – Apele de proces contin in general numai unul sau doua metale cu concentratii mari.

Tipul de metal regasit in ape este dependent de procesul de baza desfasurat, cum ar fi baile de tratare a suprafetelor cu crom, cadmiu, nichel, cupru, zinc, staniu, argint.

Productia de insecticide si ierbicide utilizeaza cupru, cea a colorantilor si vopselelor : zinc si cadmiu, cea a anvelopelor : cadmiu, cea a bateriilor : litiu, zinc, nichel, cadmiu, s.a. Cand continutul de metal depaseste un anumit nivel sau cand ingredientul activ este in cantitate insuficienta, apele trebuie separate si tratate inainte de recirculare sau deversare. In aceste cazuri, concentratia metalului poate depasi nivelul

de g / l. Tendinta actuala este, din considerente economice, sa se separe metalul si sa se refoloseasca, daca este posibil.

B – Apele reziduale contin in general mai multe tipuri de metale grele la concentratii reduse, de obicei la nivel de mg / l.

Concentratii scazute si numarul mare de metale elimina alternativa recircularii. Apele reziduale pot fi ape de ploaie, ape de spalare, ape provenite de la scrubere, s.a. Incineratoarele de solventi si de gunoi sunt importante producatoare de ape reziduale cu continut de diferite metale, deoarece gazele de cos sunt frecvent spalate in scrubere cu apa, pentru indepartarea compusilor volatili cu continut de metale. Industria extractiva este de asemenea o mare producatoare de ape reziduale cu continut de metale (zinc, plumb, arsen).

3. PRECIPITAREA CHIMICA

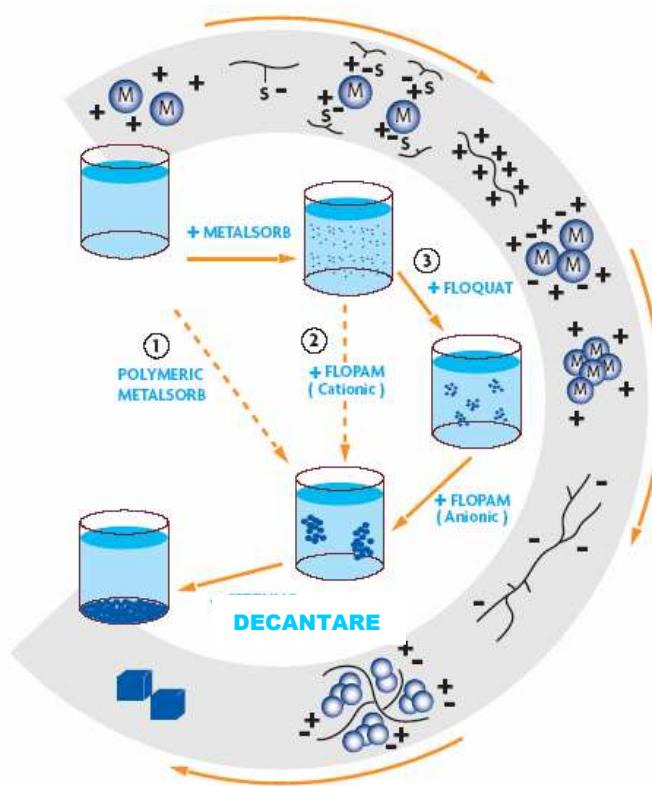
Aceasta tehnica este cea standard de o lunga perioada de timp. In esenta, un agent de chelatizare (anionic) care se leaga rapid de metalul in forma dissociata (cationic) se adauga in apa si formeaza un compus insolubil care precipita. Se adauga apoi polielectroliti pentru a creste dimensiunile flocoanelor, pana devin

suficient de mari pentru a fi indepartate din fluxurile tratate prin sedimentare sau filtrare. Eficiența acestei precipitări chimice este proporțională cu solubilitatea reziduală în apă a complexului format. Ceea ce este denumit precipitat insolubil are totuși o solubilitate remanentă, care depinde de natura agentului de precipitare, cum rezulta din tabelul de mai jos.

Metal	Carbonat	Hidroxid	Sulfura
Ag	5	16	4×10^{-15}
Hg	10^{-2}	6×10^{-13}	10^{-36}
Ni	2	4×10^{-3}	6×10^{-7}
Pb	6×10^{-6}	3×10^{-7}	8×10^{-13}
Zn	10^{-3}	5×10^{-4}	5×10^{-7}

Cea mai mare
putere de
indepartare a
metalelor

ppm de metal rezidual in apa tratata, dupa chelatizarea cu diferiti agenti de precipitare

1. METALSORB
2. METALSORB cu floculant
3. METALSORB cu floculant si coagulant

Utilizarea precipitării cu hidroxid și carbonat se justifică prin costurile reduse ale acestora și prin simplitatea procedurii – simplă corecție de pH cu soda caustică sau var.

Dar :

- Precipitatele au flocoane usoare și subțiri, fiind necesară o etapă de coagulare / floculare suplimentară ;
- Se produc volume mari de namol, care impun costuri mari de depozitare;
- Limitele impuse de reglementari nu pot fi întotdeauna atinse numai prin aplicarea unei precipitări cu hidroxid și carbonat ;
- Fiecare metal dizolvat are propriul sau nivel de pH pentru precipitarea maximă ca hidroxid. Deoarece hidroxidul metalic are solubilități mai mari sub și peste nivelul propriu de precipitare maximă, orice modificare de pH facută pentru a precipita un metal, poate provoca redizolvarea parțială a precipitatului hidroxidului altui metal.

4. PRECIPITAREA CU DITIOCARBAMATI

Din tabelul prezentat anterior rezulta ca precipitarea cu sulfuri este cea mai eficienta. Solubilitatea este chiar destul de scazuta pentru a destabiliza in anumite cazuri complexii solubili. Cei mai simpli compusi ai sulfului sunt sarurile de sodiu ale sulfurilor (Na_2S , NaSH). Nu se recomanda totusi folosirea acestor saruri anorganice, deoarece in pH acid duc la eliberarea de gaz toxic si reprezinta un risc in cazul unor supradoxari sau altor accidente de operare.

Cea mai buna alternativa la aceasta tratare traditionala cu sulfuri este precipitarea cu ditiocarbamati.

Grupul de chelatizare este bazat tot pe chimismul sulfului, dar in acest caz, este legat chimic de o molecule organica.

Reactivii SNF din acest grup sunt cunoscuti ca **METALSORB™**, caracteristicile variind in functie de substratul organic. De fapt, functionalitatea ditiocarbamatului are legatura numai cu puterea de indepartare a poluantilor, prin solubilitatea remanenta a complexului metalic.

Precipitatele organometalice au legatura mai mult cu structura flocoanelor.

Pe de o parte, moleculele organice mici sunt foarte active si se comercializeaza cu un nivel ridicat de continut solid, dar precipitatele formate necesita adaugarea de polielectroliti, pentru obtinerea unor flocoane suficient de mari ca sa se separe usor.

Pe de alta parte, cand creste dimensiunea substratului organic, trebuie redus continutul substantei active. Precipitatul poate fi separat de apa direct prin decantare simpla sau necesitand adaugarea unei mici cantitati de floculant.

METALSORB™ furnizeaza o procedura usoara, flexibila si eficienta economic pentru indepartarea metalelor grele.

Produsele **METALSORB™** sunt pe baza de apa si pot fi folosite ca atare, fara o dizolvare prealabila

sau care sa necesite instalatii scumpe de preparare.

Gruparea ditiocarbamica fiind grefata chimic pe o structura organica, nu conduce la eliberarea de gaze toxice sau sulfuri libere.

METALSORB™ reprezinta agenti de precipitare foarte eficienti pentru metalele grele din fluxurile reziduale si produc ape epurate care indeplinesc limitele impuse de legislatia de mediu.

In afara de indepartarea metalelor grele,

METALSORB™ are si alte proprietati utile :

- Gama larga a domeniului arhitecturii moleculare disponibile permite formarea flocoanelor pentru orice tip de situatie.
- Antrenarea de flocoane care poate reduce metalele grele in apa tratata este redusa sau chiar anulata prin adaos de floculant si / sau coagulant.
- Dimensiunea mare a flocoanelor obtinute permite sedimentarea rapida si deshidratarea usoara a namolului.
- Consumurile de agenti de coagulare / floculator pot fi reduse si uneori supimate.
- Poate fi selectat sortimentul **METALSORB™** potrivit.
- Se formeaza un namol dens si compact, ceea ce scade costurile de depozitare.

METALSORB™ se poate folosi intr-un domeniu larg de pH (intre 3 si 10, dar preferabil intre 4 si 9) si de temperatura.

METALSORB™ este eficient in tratarea unei game largi de metale si indepartaza in acelasi timp si varietatea metalelor grele coexistente. Puterea de chelatizare a gruparii ditiocarbamicice permite precipitarea directa a metalelor complexate sau chelatizate. Namolul obtinut este chimic stabil, evitandu-se orice poluare secundara.

METALSORB™ s-a dovedit a fi foarte eficient in special in tratarea efluentilor proveniti de la :

- Incineratoare de gunoaie
- Incineratoare de solventi
- Intreprinderi tipografice
- Tabacarii
- Productia de fier si otel
- Industria prelucrarii metalelor
- Industria electronica
- Industria fotografica
- Industria automobilelor
- Industria chimica
- Centrale electrice
- Industria de acoperiri electrochimice
- Rafinarea metalelor neferoase

5. CARACTERISTICILE AGENTILOR TIP **METALSORB™**

METALE GRELE CARE REACTIONEAZA CU **METALSORB™**

IVb	Vb	VIb	VIIb	VII	Ib	IIb	IIIa	IVa	Va	Vla
Ti	V	Cr	Mn	Fe	Cu	Zn	Ga	Sn	As	Se
		Mo		Co	Ag	Cd	In	Pb	Sb	Te
		W		Ni	Au	Hg	Tl		Bi	
		U		Pd						

6. PROCEDURA DE APLICARE

Pentru un flux fara complexi solubili, produsul **METALSORB™** se adauga direct in apa reziduala, la un pH al apei in domeniul 3 – 10.

Ditiocarbamatii reactioneaza cu ionii de metale grele disociate, obtinandu-se un complex insolubil sub forma de flocoane.

Doza necesara de agent de chelatizare poate fi stabilita pe baza compozitiei apei de tratat, prin Jar – test sau prin teste experimentare la fata locului.

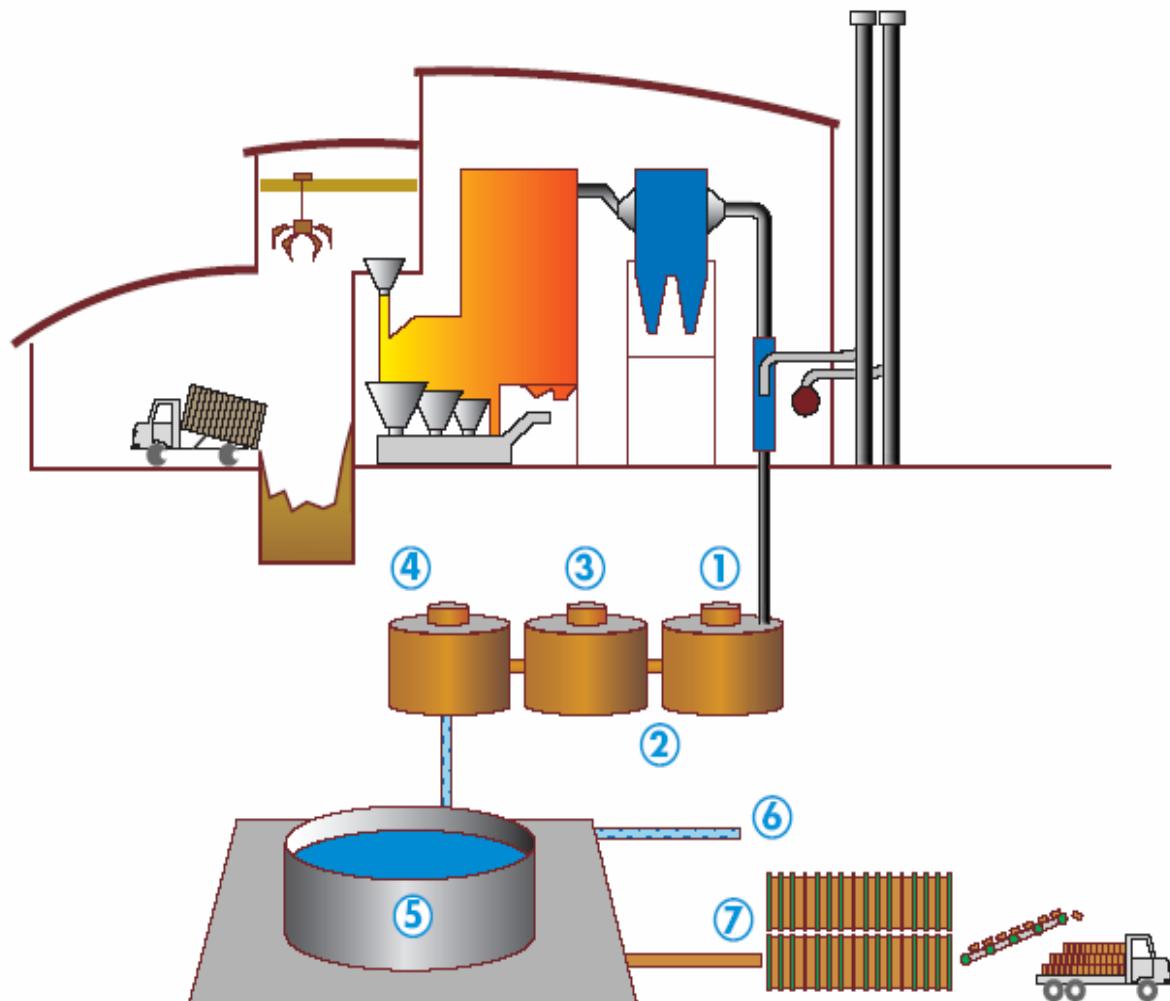
Daca este necesar, pentru marirea dimensiunilor flocoanelor poate fi adaugat un coagulant : **FLOQUAT™** **FLB**, poliamine sau poliDADMAC (DADMAC = clorura de polidialildimetilamoniu), o sare de aluminiu sau ferica. Pentru cresterea suplimentara a dimensiunilor flocoanelor si a vitezei de sedimentare, uneori poate fi adaugat si un floculant anionic. In anumite situatii specifice poate fi utilizat de asemenea si un polimer anionic.

METALSORB™ poate fi indepartat eficient din efluentii evacuati prin filtrare pe carbune activ (furnizat de SNF Floerger). Acest tratament este util in special in cazurile in care a fost utilizata o cantitate in exces de **METALSORB™** pentru a reduce concentratiile metalelor solubile pana la niveluri foarte mici.

Schema pentru epurarea apelor reziduale provenite de la instalatiile de incinerare

Se utilizeaza agenti de tip **METALSORB™** pentru tratarea efluentilor cu continut de metale dizolvate. Datorita diferentelor mari intre tipurile de instalatii, schema prezentata are doar un caracter informativ.

1. Pretratare cu var sau soda caustica : neutralizarea si precipitarea hidroxizilor metalici din apele reziduale care vin din scruber
2. Tratarea cu **METALSORB™** : chelatizarea metalelor grele dizolvate in apa reziduala
3. Adaos de coagulant **FLOQUAT™** (facultativ) : cresterea dimensiunii flocoanelor
4. Adaos de floculant **FLOPAM™** (cationic sau anionic, facultativ)
5. Bazin de decantare
6. Evacuarea la canalizare : Concentratiile celor mai multe substante solubile sunt sub limitele reglementate
7. Filtru : pentru deshidratarea namolului de depozitat sau necesar pentru limite stricte impuse la metale

SNF FLOERGER®

SNF S.A.

Zac de Milieux, 42163, Andrezieux Cedex, France

Telefon : +33 (0)4 77 36 86 00

Fax: +33 (0)4 77 36 86 00

E-mail : info@snf.fr

www.snf-group.com

Flochem Romania

Str. Mihail Cioranu 4, sector 5, Bucuresti

Telefon : +40 (0) 21 410 78 09

+40 (0) 744 567 466

+40 (0) 744 425 079

Fax : +40 (0) 21 410 30 26

E-mail : flochem@floerger.ro

office@snf.ro

www.snf.ro